

n é p ernyő

Eget pengető hegedűs

Ismétlés a tudás anyja, mondták annak idején igen helyesen már a régi rómaiak is. Tudják ezt a magyar kir. televízióban, sőt még a Duna Tv-ben is. Csütörtökön mindenki Sanyája, a Friderikusz vezette elő Galla mester segédletével 3-4 évvel ezelőtt készült műsorait. Pénteken pedig – még alliterál is – a rokonszenves és tehetséges Kepes András Apropóját vehette át újra a képernyő előtt ücsörgő érdeklődő. A Dunán legalább többnyire régi jó filmeket porolnak le, bár a 30-as, 40-es évek termése ma már meglehetősen naftalinszagú. Persze akadnak örökzöld darabok, mint a Hyppolit, a lakáj és még néhány hasonló mű. Kabos Gyula pedig máig keresi, hiába, méltó utódját. A Friderikusz-féle műsorok viszont talán egyszer akár még érdekesek is lehetnek, de ismétlésük után a néző szájában a bármilyen szellemesen is előadott összekötő szövegek ellenére marad egy kis konzervíz. Az ember elhiszi, hogy a koldusszegény tévések örülnek, ha Friderikusznak vagy Kepesnek a másodközlésért járó alacsonyabb jogdíjat kell kifizetniük, és nyilván a műsor készítőinek sem jön rosszul egy kis zsebpénz. Azért a polgár kedvenc fotelijében két sör és a ropi között ücsörögve elgondolkozik azon, hogy a pénzért primört is kaphatna. Vagy nem.

Szeptember 28-29-én tűzi műsorára a Madách Színház – kettős szereposztásban – Joseph Stein–Jerry Bock: Hegedűs a háztetőn című, filmen, majd színpadokon világsikert akaratott musicaljét. A két főszerepet: Tevjt és feleségét, Goldét Huszti Péter és Almási Éva, illetve Dunai Tamás és Kiss Mari alakítja. A látványos díszleteket Horesnyi Balázs tervezi, a holnap kezdődő próbákat Kerényi Imre irányítja.

– Kérte vagy kapta ezt a korábbi alakításaitól meglehetősen eltérő feladatot?

– Nem is álmodtam róla! – válaszolja Huszti Péter. – Kerényi Imre ötlete volt, ezzel kopogtatott be egy este az öltözőmbé. Nem ért váratlanul a felkérés, hiszen egy főiskolai vizsgaelőadáson már megrendeztem a darabot a növendékeimmel. Boldogan vállaltam, hiszen ez a mű – bár musical – katarikus hatású, igaz emberi dráma! Láttam filmen, londoni színpadon és az Operett Színházban, de a mi előadásunk egyikre sem hasonlít majd. Nem nagyzenekar működik közre, hanem a zsidó zenei hagyományokat őrző-ápoló Klezmer-band kíséri halkán az énekszámokat, hogy az az érzése támadjon a nézőnek, mintha mindannyian magával az Is-

tennel beszélgetnénk... Rövid az idő a premierig, ezért a színház szeptember 28-áig zárva tart, hogy délelőtt, délután és este is nyugodtan próbálhassunk, legyen idő belakni a cselekmény helyszínét, Anatevkát, ezt a kis orosz falucskát. Partnereink között van még Vikidál Gyula, Békés Itala és társulatunk csaknem valamennyi fiatal tagja, így Viczián Ottó, Crespo Rodrigo, Timkó Eszter és a többiek.

– Bátorság kell ezt a szerepet eljátszani Topol és Bessenyei Ferenc után!

– Igyekszem egyiküket sem utánozni. Senkivel sem szeretnék versenyezni.

– A Hegedűs után újabb szép munka vár önre! A Sasfók, amelynek a rendezője lesz!

– Ezúttal is igyekszem megszabadulni a sémáktól! A címszerepet korábban színésznők játszották, most társulatunk új tagja, az idén diplomázott Viczián Ottó alakítja, aki „született” Sasfóknak ígérkezik! A további szereposztás sem hétköznapi: Metternichet Koltai János, Falmeau-t Koncz Gábor, Mária Lujzát Piros Ildikó, Ferenc császárt Avar István kelti életre. De ez még nem minden: darabot keresek az évad második felére Tolnay Klári számára, és nem mellékesen elvállaltam a televíziós Ki mit tud? zsűrijének elnöki tisztét.

Huszti Péter Tevjt...

...Almási Éva Goldét alakítja

Azzal a nem titkolt hátsó szándékkal, hogy a legtehetségesebb versenyzőket elcsábítom majd a Színművészeti Főiskolára...

Golde, ez a három, eladósorban levő nagylány édesanyja, egyszersmind Tevje, a szegény falusi tejesember „tyúkanyó” felesége a Hegedűs a háztetőn egyik kucsfigurája. Ezúttal Almási Éva alakítja majd.

– Modern, mai szépasszonyok, veretes drámák királynői, Shakespeare, Gorkij, Csebot nőalakjai után meglepőnek tűnik, hogy vállalkozott erre a gyönyörű, sokszínű feladatra!

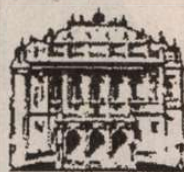
– Nincs ebben semmi különleges – hangsúlyozza Almási Éva. – Hiszen ez is szerep, amit jól meg kell fogalmazni, igényesen eljátszani. Schwajda György: Miatyánk című művében is két fiú meg egy lány édesanyja voltam, így hát nem szokatlanok számomra az

anyaszerepek. Golde persze más világ, más karakter, mint azok, amelyeket korábban megformáltam. Epp ezért ígérkezik különlegesen izgalmasnak. De nem szeretek előre beszélni róla, már csak babonából sem, hiszen még csak most kezdek megismerkedni vele. Idei évadom egyébként is izgalmasnak, változatosnak ígérkezik. A Hová tűntél, Baby Jane? című nagy sikerű amerikai film színpadi változatának egyik főszereplője leszek a Madách Kamarában, a Játékszínen pedig Albee: Kényes egyensúly című drámájában lépek majd a közönség elé. Az elmúlt évadban Weingarten: Nyár című művét rendeztem a Szolnoki Szigligeti Színházban, most ugyancsak én álltom színpadra, a Madách Stúdiójában, részben új szereposztásban.

GARAI TAMÁS

1 9 9 6 SZEPTEMBERI ELŐZETES

Bérlet	Operaház	Nap	Erkel Színház	Bérlet
Bsz.	Bánk bán	14. Szo.		
Bsz.	A makrancos Kata	15. V.		
Zártkörű	Don Pasquale	17. K.		
Bsz.	Bánk bán	18. Sz.		
Bsz.	A makrancos Kata	19. Cs.		
Bsz.	Musashino			
19.30	Academia Musicae	20. P.		
Bsz.	Musashino			
19.30	Academia Musicae	21. Szo.		
Bsz.	A makrancos Kata	22. V.		
Bsz.	A makrancos Kata	24. K.		
Bsz.	A kékszakkallú herceg vára.			
	A csodálatos mandarin	25. Sze.	NORMA. A Trieszti Operaház vendégjátéka	
Bsz.	Operagála.			
19.30	A Trieszti Operaház vendégjátéka	26. Cs.		
		27. P.	NORMA. A Trieszti Operaház vendégjátéka	
Bsz.	Mandarinok			
	Fesztiválja	28. Szo.		
Bsz.	Mandarinok			
	Fesztiválja	29. V.		

Az előadások kezdési időpontja este 19 óra, az ettől eltérő külön feltüntetve.

A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ TÁMOGATÓJA A

ÉS MÉGIS MOZGÓ

Fenecsodagyerek

Az önazonosság gyalázatos meséje ez a film. Ken Russell, akinek alkotásai sosem szűkölködnek a szürreális, esetleg mehökkentően naturalisztikus vagy éppen émylyítően drasztikus elemekben, abszurd operettet készített – mintha csak Gombrowicz írta volna a librettót – egy vak-süket-néma gyermekről. Elkárhozott lélek története bontakozik ki előttünk, míg nem a film végére felmagasztosul a katonán fiú, megszűnik komplexusa, új Messiássá válik. Megváltása éppoly nevetséges, mondhatnánk távoli, mint egész élettörténete, amelyet Russell brechti módon, képregényszerűen – bábként mozgatva szereplőit, háttereit, tereit – ábrázol, inkább jelzi a történeteket, mintsem éreztetné velünk. Moztól távoli, illusztratív eszközöket használ.

A bemutatott lélekgyógyulás végig rémlátomás-ként sejlik fel, mintha szenvedés és megváltás szoros egysége álomba ringatná a főhőst. A zenés filmjeiről is ismert rendező példázata ellenhatásokkal játszik, de ellenérzéseken kívül mást nem nagyon vált ki. Társadalomkritikája elavult. Katarzisa elnagyolt. Filmtechnikája elmaradott.

A bemutató egy kissé megkésett. A port már nem lehet lefűjni erről az 1975-ös rockoperáról. (RECZEI)

Tommy augusztus 15-től a mozik műsorán. Képünkön Oliver Reed

GALAMB SZÜRKE

Irtóztató lehet a Tar Sándor teremtette világban élni. A Szürke galamb című bűnregény gyilkosságokkal, vérrel és mocokkal teli közegében nyomasztóan kevés a fény. Téli alkonyokon, rendőrségi épületek sötét zugaiban, behavazott, sáros utakon, panelházak szűk szobáiban, zsúfolt, bűzös pincékben peregnék az események. Tar megdöbbentő módon képes elérni, hogy az olvasó mindenestül a regény helyszínein érezze magát, orrát szagok facsarják, a felvillanó fényektől szemét hunyorítsa, füleit éles hangok sértsék.

A Szürke galambban nem győzhetetlen hősök üldöznek aljanép gazembereket. Alakjai szigorúan jellemzett, hús-vér figurák, megformálásuk Tar élet- és emberismeretét dicséri. A szerző vonatkozó képességeit korábban is ismertük, s most mindezt a történet bonyolításával múlja felül. Miként korrekt, bravúros szerkesztésű krimiben, jó darabig fogalmunk sincs, ki hajsza kit. Azonosulásról persze eleve nem papolha-

tunk. Tar zavarba hoz: amint valakit rokonszenvesnek találhatnánk, váratlan csavarral mindent visszajára fordít. Kínzó feszültség nyomaszt a könyv minden lapján. A fejezetek vége gonoszul csattan, a sajnálatra méltatlan áldozatok sorra pusztulnak. Eközben a gyilkosságok végletekig naturalisztikus leírásán pillanatra sem üt át az öncélú gyomorkavarás szándéka.

Végtere a Szürke galambnak – noha több horrorisztikus elemet vonultat fel, mint egy Stephen King-klasszikus – fikarcnyi köze sincs a rémisztető kommerszekhez. Bűnügyi regénynek és szépirodalmi műnek egyaránt kitűnő. Előzmény nélküli, bár a legjobb Raymond Chandler-művekkel aligha hibáztatni – amennyiben mindkettő irodalom, s ez meglehetősen ritka a műfajban. Igaz, az eminens amerikai krimiíróval ellentétben Tarnál fikarcnyi romantika sem könnyít lelkünkön. Egészen az utolsó oldalakig. És ez is jó nagyon.

GAZDA ALBERT